

SKOLENIE PRZYSZŁYCH NAUCZYCIELI TECHNOLOGII ZE ZNAJOMOŚCI JĘZYKÓW OBCYCH W KONTEKŚCIE WYMAGAŃ EUROPEJSKICH

Streszczenie. Biorąc pod uwagę artykuł poświęcony jest kształcenie przyszłych nauczycieli technologii w kontekście wymagań europejskich i pokazuje pewne ogólne tendencje, które mogłyby poprawić kompetencje zawodowych w zakresie technologii nauczania. Autor przeanalizował główne czynniki sukcesu kształcenia nauczycieli w szkolnictwie wyższym odpowiednie z rekomendacją Rady Europy i nowoczesnych badań pedagogicznych. Przedstawiono czterymodułowy model procesu edukacyjnego, który spełnia specyfikę funkcjonowania wiedzy i umiejętności zawodowych do pracy w szkole podstawowej, pierwotnej i wtórnej.

Słowa kluczowe: przyszłość nauczyciel technologii ze znajomością procesu uczenia się języków obcych, kompetencje przy nauce języka obcego, szkolenie nauczycieli.

D. Andrejew
doktorant katedry
systemów informacyjnych i
technologii Narodowego
Uniwersytetu
Pedagogicznego imienia
Mychajła Dragomanowa
(m. Kijów, Ukraina)

PRE-SERVICE PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF TECHNOLOGY TEACHERS WITH FOREIGN LANGUAGE KNOWLEDGE IN CONTEXT OF EUROPEAN REQUIREMENTS

Abstract. The article presents an overview of the professional development of future teachers of technology with foreign language knowledge in the context of European requirements and reveals some general tendencies which can help to raise the level of the formation of professional competence in the area of foreign language teaching. The authors analyses the main constituents of effective pre-service teacher training with due regard for the recommendations of the European Council and contemporary pedagogical research. They suggest a four-module model of organizing the learning process in relation to the peculiarities of professional knowledge and skills necessary and sufficient for working on the primary, basic and senior school levels.

Keywords: future teacher of technology with foreign language knowledge, learning process, competence in the area of foreign language, effective pre-service teaching.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІЗ ЗНАННЯМ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМОГ

Анотація. Стаття присвячена огляду професійної підготовки майбутнього вчителя технологій у контексті європейських вимог і виявляє ряд загальних тенденцій, які можуть удосконалити професійну компетенцію в галузі викладання технологій. Автором аналізуються основні чинники успіху підготовки педагогічних кадрів в вищих навчальних закладах з урахуванням Рекомендацій Ради Європи і сучасних педагогічних досліджень. Запропоновано чотирьохмодульну модель організації навчального процесу, яка відповідає специфіці функціонування професійних знань і умінь у роботі в початковій, основній і старшій школі.

Ключові слова: майбутній вчитель технології із знанням іноземної мови, учбовий процес, компетенції при вивченні іноземної мови, підготовка педагогічних кадрів.

Сучасні тенденції у розвитку мовної освіти на початку 21 століття передбачають міжнародну інтеграцію в оновленні цілей і змісту навчання та вивчення технологій у середніх і вищих навчальних закладах. Європеїзація мовної освіти як один з напрямків удосконалення української освітньої системи, висуває високі вимоги до тих, хто навчає, і до тих, хто навчається, оскільки має установку на підготовку фахівців нової генерації, здатних до активного життя в умовах плюралінгвізму і полілогу культур.

Метою статті є професійна підготовка вчителя технологій із знанням іноземної мови.

Цим пояснюється факт надання статусу пріоритетної галузі професійній освіті майбутнього вчителя технологій. Успіх підготовки педагогічних кадрів у вищих навчальних закладах безпосередньо залежить від: 1) визначення нових цілей і змісту навчання технологій на різних рівнях; 2) використання нових технологій навчання; 3) сприяння розвитку індивідуальних когнітивних стилів студентів; 4) здійснення адекватного контролю за рівнем сформованості професійних знань і умінь. Спільну основу для розробки навчальних планів з професійної і мовної підготовки, типових програм, іспитів, підручників у Європі забезпечують Рекомендації Ради Європи [1]. У них описуються знання і вміння, які потрібно розвивати у користувачів мови для ефективного спілкування в кроскультурному контексті; визначаються рівні володіння мовленням на кожному ступені навчання; пропонуються комунікативні педагогічні завдання для активного залучення учнів до осмисленої комунікації. Для визначення цілей професійної підготовки вчителя технологій, у світлі головних компонентів загально рекомендованої моделі навчання слід враховувати специфіку і діапазон вирішення навчальних задач – формування загальних компетенцій учнів, комунікативної компетенції вдосконалення володіння видами мовленнєвої діяльності у конкретній сфері спілкування, збагачення або диверсифікації стратегій чи вдосконалення завдання. Найважливішим завданням професійної підготовки студентів у вищому мовному навчальному закладі є формування необхідного і достатнього рівня професійної компетенції майбутнього вчителя технологій. Під професійною компетенцією ми розуміємо сукупність теоретичних знань з педагогіки, психології, методики викладання технологій, прикладної лінгвістики та умінь їх практичного використання в роботі в загальноосвітньому навчальному закладі. Поняття «знання» як компонент професійної компетенції майбутнього вчителя технологій можна розглядати з точки зору його змісту та засобів його передачі. Змістом професійних знань є понятійно-фактична складова навчального матеріалу, яка включає взаємопов'язані факти, закономірності, теорії, узагальнення, терміни [2, с. 232]. У сучасних умовах відкритого доступу до майже будь-якої інформації професійність знань учителя вже визначається не тільки змістом цих знань, а й здатністю передавати їх таким шляхом, який сприяє взаємодії, обговоренню, діалогу, аргументації [3, с. 570]. З цього випливає, що поряд зі знаннями наукових фактів вчителю необхідне знання інтерактивних технологій їх опрацювання. Саме тому базова підготовка вчителя розглядається, наприклад, у концепції Оксфордського університету (керівник групи Д. Макінтур) як «практичне теоретизування», що акцентує увагу на вирішенні фундаментальної проблеми взаємозв'язку теорії та практики в підготовці вчителя [3, с. 577].

За Оксфордською концепцією, професійна підготовка майбутніх учителів має бути пов'язана з критичним вивченням, удосконаленням та експериментальним використанням ідей, що надходять з різних джерел, включаючи, з одного боку, знання та вміння досвідчених учителів, зразки педагогічної праці, з іншого – різноманітну теоретичну та науково-дослідну літературу, тобто теоретизування про практику [3, с. 580-581]. Слід зауважити, що процес засвоєння професійних знань тісно пов'язаний з розвитком професійного мислення, завдяки якому студенти здатні виділяти істотні ознаки педагогічних фактів, явищ, ситуацій, аргументувати їх, прогнозувати результат, приймати власне

рішення [4, с. 77]. Відповідно до ієрархії мисленневих дій можна виділити п'ять рівнів сформованості у студентів професійних знань:

- розуміння: студенти можуть визначити та інтерпретувати сутність базових фахових понять на основі їх категоріального аналізу;
- застосування: студенти використовують знання сутності базових фахових понять у стандартних ситуаціях під керівництвом викладача;
- аналіз: студенти співставляють основні категорії, визначають взаємозв'язок між ними, використовують набуті знання у нестандартних ситуаціях;
- синтез: студенти встановлюють логіко-структурну залежність між основними педагогічними поняттями, розробляють опорні схеми окремих питань, виступають з доповідями, повідомленнями;
- оцінка: студенти оцінюють значення того чи іншого матеріалу у цілісній системі професійних знань, ґрунтуючись на чітких критеріях оцінки [2, с. 17-18]. Тому головною властивістю професійних знань є усвідомлення вмотивованість вибору способу виконання педагогічної дії. Вміння в системі професійної підготовки вчителя технологій – це здатність незалежно виконувати педагогічні дії на основі оволодіння засобами та прийомами та застосування засвоєних знань на практиці [2, с. 137].

Моделювання змісту й структури вчительської діяльності уможливило виокремлення восьми видів умінь, на розвиток яких слід спрямувати процес професійної підготовки: 1) проєктувальні (вміння спроектувати, спланувати будь-який вид роботи); 2) адаптаційні (вміння застосовувати свій план у конкретних навчальних умовах); 3) організаційні (вміння організувати будь-який вид роботи); 4) мотиваційні (вміння мотивувати учнів до навчальної діяльності); 5) комунікативні (вміння спілкуватися на уроці і поза ним); 6) уміння контролю і самоконтролю; 7) пізнавальні (вміння вести дослідницьку діяльність); 8) допоміжні (вміння співати, малювати, грати на музичному інструменті тощо) [5, с. 14].

Саме ці вміння в сукупності й складають стрижень проблеми підготовки вчителя технологій, який має загальнометодичну підготовку і може працювати як у різних типах ВНЗ, так і на різних рівнях навчання – початковому, базовому і профільному. Специфіка функціонування зазначених умінь і використання необхідних знань повинна знайти адекватне відбиття і в системі професійної підготовки вчителя технологій. На цих підставах ми вважаємо за доцільне виокремити чотири основні модулі формування професійної компетенції:

- I модуль – загальнометодична підготовка майбутнього вчителя технологій;
- II модуль – професійна підготовка майбутнього вчителя технологій до роботи у початковій школі;
- III модуль - професійна підготовка майбутнього вчителя технологій до роботи в основній школі;
- IV модуль - професійна підготовка майбутнього вчителя технологій до роботи в старшій школі. Стисло дамо характеристику виділеним модулям:

Модуль I – загальнометодична підготовка майбутнього вчителя технологій – забезпечує набуття студентами теоретично обґрунтованого уявлення про професійну компетенцію вчителя технологій із знанням іноземної мови (ВТІМ); про методику викладання технологій, її дослідницький апарат і зв'язок з іншими науками; про цілі, зміст і засоби навчання технологій; про систему вправ для формування іншомовної комунікативної компетенції. Передбачається осмислення основних вимог до рівня підготовки вчителя технологій загальноосвітніх навчальних закладів, наукової бази методики викладання технологій, компонентів системи навчання технологій, класифікації вправ. Засвоюється термінологія з проблеми і формуються вміння визначати характерні ознаки сучасної системи викладання технологій в Україні, реалізувати окремі методи дослідження, характеризувати зміст навчання, зіставляти принципи навчання технологій, аналізувати структуру і зміст чинних програм та навчально-методичних комплектів тощо.

Модуль II – професійна підготовка майбутнього вчителя технологій до роботи в початковій школі – закладає методичні основи навчання ВТІМ учнів молодшого шкільного віку з урахуванням їх психофізіологічних особливостей, цілей, завдань, змісту і принципів навчання ВТІМ у 2-4 класах, специфіки імітативно-ігрового методу, який домінує у навчанні дітей технологій. Опрацьовується значна кількість навчальних матеріалів (віршів, пісень, ритмізованих діалогів і казок, римівок, ситуативних мікродіалогів), які є автентичними зразками іншомовного мовлення, доступними для даного ступеня. Особлива увага приділяється аналізу функцій, понять, граматики і лексики, необхідних і достатніх для виконання комунікативних завдань елементарним користувачем (рівні А1, А2), відбору форм і методів опрацювання мовного і мовленнєвого матеріалу із залученням яскравої наочності, ігрової діяльності, елементів драматизації, рухової активності учнів.

Модуль III – професійна підготовка майбутнього вчителя ВТІМ до роботи в основній школі – передбачає теоретичне вивчення питань розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності, серед яких домінує усне мовлення, з подальшою апробацією власних практичних доробок студентів. Знання вікових особливостей учнів середнього ступеня уможлиблює визначення саме тих прийомів, форм і засобів навчання, які приведуть до успішного вирішення вказаних вище завдань. Студенти навчаються застосовувати різні технології активізації розумово-мовленнєвої діяльності учнів, організації самостійної роботи на їхньому шляху до незалежного користування мовою (рівень В1).

Модуль IV – професійна підготовка майбутнього ВТІМ до роботи в старшій школі – є завершальним у процесі оволодіння професійною компетенцією вчителя технологій. Студенти набувають професійних знань про такі особливості організації навчального процесу з ВТІМ на старшому ступені, як послідовне здійснення комунікативно-пізнавального навчання, використання прийомів особистісно-орієнтованого оволодіння іншомовною комунікативною компетенцією на рівні В1+ (просунутий рубіжний рівень), цілеспрямована реалізація принципу професійної спрямованості навчання ВТІМ, орієнтована на використання ВТІМ в майбутній практичній діяльності школярів, широке застосування індивідуальних і групових форм самостійної роботи. Виділений цикл навчальної діяльності майбутнього вчителя ВТІМ повинен на всіх етапах стимулювати студентів до вдосконалення власної професійної компетенції. Спонукальними чинниками можуть бути як формальні види контролю (залік, іспит, педагогічна практика), так і традиційні (професійні конкурси, олімпіади). Основним критерієм ефективності формування професійної компетенції студентів є наявність сформованих у них потреб й умінь у сфері професійної самоосвіти, самоорганізації, самоконтролю, пошуку нових технологій навчання. Технологічне забезпечення професійної компетенції майбутнього вчителя технологій, на нашу думку, корелює з основним методологічним принципом Ради Європи: методи, що використовуються у вивченні, викладанні та дослідженні мов, мають розглядатися з точки зору їх найбільшої ефективності для досягнення цілей, узгоджених із потребами окремих учнів в їх соціальному контексті [1, с. 141].

Дотримання цього фундаментального принципу неухильно приводить до великої різноманітності методів і засобів навчання. Сучасний підхід, який запроваджується Радою Європи, базується на комунікативних потребах учнів та використанні засобів і методів, які допоможуть учням задовольняти ці потреби, і які відповідають їх характеристикам як учнів. Проте перспективним вважається представлення різних напрямів, що сприятиме глибинному розумінню комплексної різноманітності сфери мовної освіти. Тому актуальними проблемами професійної підготовки ВТІМ є аналіз цілей, змісту, основних прийомів і засобів навчання в різних методах навчання технологій, визначення доцільності використання того чи іншого прийому/методу в конкретному педагогічному контексті, пошук і адаптація новітніх технологій навчання, а також розробка власного професійного стилю викладання іноземної мови. Для цього студентів слід залучати до активної участі в аудиторних та позааудиторних методичних лекціях, семінарах, професійних майстернях,

колоквіумах, конференціях з означеного кола питань, що зробить можливою мобілізацію творчого потенціалу майбутнього фахівця, його особистісної і професійної реалізації та самореалізації в освітньому процесі. Навчальні технології як шляхи засвоєння конкретного навчального матеріалу в межах професійної підготовки вчителя технологій варіюються залежно від форми навчання.

Провідною формою навчання у вищому навчальному закладі, як відомо, є лекція, дидактичним завданням якої є не тільки ознайомлення студентів з основним змістом, принципами, закономірностями, головними ідеями, а й спрямування міркувань для подальшої самостійної роботи студентів [4, с. 99]. Сучасна лекція, зокрема з професійно-методичних дисциплін повинна відповідати таким основним технологічним вимогам: забезпечити діалог з аудиторією для активного залучення слухачів до навчального процесу; звертатися до досвіду і знань аудиторії для спільного опрацювання матеріалу; організувати вільний обмін думками в інтервалах між логічними розділами з метою активізації пізнавальної діяльності аудиторії; створювати проблемні ситуації як засіб стимулювання професійного мислення. Для цього доцільно використовувати такі навчальні технології, як евристична бесіда, мозковий штурм, дискусія, проблемне завдання.

На семінарсько-практичних заняттях із метою розвитку професійного мислення, пізнавальної мотивації і професійного використання знань у навчальних умовах набувають поширення групові технології, які передбачають підготовку до виконання групового завдання вирішити пізнавальну задачу, групової роботи (знайомство з матеріалом, планування роботи, виконання індивідуальних завдань, обговорення отриманих результатів), висновки про роботу групи і виконання поставленої задачі. Творчі майстерні працюють із залученням ігрових технологій – ділових, рольових, імітаційних, операційних ігор, які дають можливість студентам зрозуміти навчальний матеріал різних позицій і набути первинного педагогічного досвіду. Для організації лабораторних робіт у професійній підготовці вчителя ВТІМ доцільними є технічні інформаційні технології. Це процес підготовки і передачі конкретної інформації, засобом якої є відео, комп'ютер та інші технічні засоби. Перегляд відеоуроків із взаємопов'язаним виконанням завдання на цілеспрямоване спостереження за навчальним процесом, їх подальше обговорення і пошук шляхів оптимізації певної професійно-педагогічної ситуації поєднують особистісний і діяльнісний компоненти навчання. Комп'ютерні технології можуть здійснюватися як "проникнення" в окремі теми курсу, що забезпечить багатократне збільшення релевантної інформації, створить інформаційне середовище і посилить інтерактивний характер навчання. Розмаїття технологічного забезпечення процесу формування професійної компетенції майбутнього вчителя ВТІМ уможливорює сприяння розвитку індивідуальних когнітивних стилів студентів у рамках особистісно-орієнтованого навчання.

Центром такого навчання є особистість студента, його самобутність, самоцінність; суб'єктний досвід кожного спочатку розкривається, а потім узгоджується зі змістом освіти [6, с. 37-38]. Стосовно процесу становлення професійної особистості головними вимогами до особистісно-орієнтованих технологій вважаються:

- виявлення та оцінка способів навчальної роботи, якими користується студент самостійно, стійко, продуктивно; - урахування і розвиток когнітивних стилів студентів через індивідуалізовані завдання, поширені частки самостійної роботи в опрацюванні навчального матеріалу, використання різних видів наочності як засобів підвищення рівня мотивації до оволодіння професійними знаннями і вміннями;

- активне стимулювання студента до самоосвіти, саморозвитку, самовираження в ході опанування знань;

- конструювання і організація навчального матеріалу, який дає змогу студенту вибрати його зміст, вид та форму при виконанні завдань, рішенні задач тощо. Ефективною технологією особистісно-орієнтованого навчання є робота над навчальним проектом, яка передбачає самостійну діяльність студентів – індивідуальну, парну або групову – з метою

розв'язання певної професійної проблеми, що вимагає, з одного боку, використання різноманітних методів, засобів навчання, а з іншого – інтегрування знань, умінь з різних галузей науки, творчості [6, с. 295].

Результати виконання проектів повинні бути «відчутні», тому проектна технологія передбачає застосування студентами всієї сукупності професійних умінь, згаданих вище [6, с. 293]. Вирішення проблеми підвищення якості професійної підготовки майбутнього ВТІМ у контексті європейських вимог передбачає також здійснення адекватного контролю за рівнем сформованості професійних знань і умінь. З класифікації типів контролю, запропонованої Радою Європи [1, с. 183], з предметом аналізу в рамках цієї статті співвідносяться такі: контроль певних досягнень – контроль володіння, контроль знань – контроль умінь, контроль з боку інших осіб – самоконтроль. Контроль досягнень вважається експертизою досягнення специфічних цілей – контроль того, чого навчили. Тому він пов'язаний з тижневою / семестровою роботою, підручниками, навчальним планом.

Контроль досягнень орієнтований на курс навчання і представляє внутрішню перспективу. У свою чергу, він може бути організований у формі попередньої перевірки через письмову контрольну роботу, фронтальне опитування, усну перевірку окремих груп студентів, тестування, колоквиум (міжсесійний контроль) або у формі заліку, курсової роботи (рубіжний контроль), семестрового і державного іспитів (підсумковий контроль). Контроль володіння є експертизою (перевіркою того, що студент може знати/робити) у зв'язку із застосуванням предмета в реальному світі. Він представляє зовнішню перспективу і здійснюється переважно під час педагогічної практики в загальноосвітніх закладах освіти вчителем-методистом та іншими фахівцями. Контроль знань вимагає від учня відповіді на запитання різного типу до того, щоб продемонструвати ступінь своїх професійних знань. Контроль умінь вимагає від студента виконати професійно-методичні завдання усно чи в письмовій формі під час прямого тестування. Отримавши інформацію про результати оволодіння студентами певною сумою професійних знань і умінь, викладач повинен точно оцінити отримані дані. Тому слід добрати систему критеріїв, які б при чинних цілях навчання забезпечили адекватність оцінки отриманої інформації. На нашу думку, для адекватної оцінки професійних знань і умінь майбутніх ВТІМ такими критеріями є ті, що враховують спонтанність (тобто робота виконується в аудиторії без попередньої підготовки) і нормативність (тобто відповідність до вимог до практичного застосування знань у вигляді умінь). Складниками цих критеріїв при оцінюванні рівня сформованості професійних знань є: 1) спонтанний критерій: відповідність змісту, повнота і обсяг відповіді; 2) нормативний і науковий характер знань, грамотність викладу, доказовість. Контроль професійних умінь здійснюється за допомогою зазначених критеріїв таким чином: 1) спонтанний критерій: обсяг, повнота, самостійність відповіді; 2) нормативний критерій: грамотність викладу, адекватність рішення поставленій меті, доказовість, науковий характер викладу, творчий підхід до вибору методів, відповідність запропонованих прийомів до етапів формування навичок / умінь, до вікових особливостей учнів і до обраного підходу до навчання ІМ. Контроль з боку інших осіб здійснюється викладачем або студентами під час проведення заняття і передбачає передусім корекцію помилок студентів. Самоконтроль – це розумове вміння, яке забезпечує навчальну дію порівняння результатів власного виконання навчального завдання (програми) зі змістом і зовнішнім оформленням відповідного (заданого) іншомовного матеріалу [7, с. 272]. При здійсненні самоконтролю відбувається самокорекція. Ці методичні положення про контроль сформованості професійних знань і умінь співвідносяться з виділеними вище чотирма модулями професійного підготовки майбутнього вчителя ВТІМ. Оскільки кожний модуль – це відносно самостійна частина навчального процесу, він має певну специфіку щодо здійснення контролю. Модуль І. Загально-методична підготовка майбутнього вчителя ВТІМ відбувається на лекціях, семінарсько-практичних заняттях і в самостійній роботі. У часовому вимірі він займає лише першу частину VI семестру. Тому контроль має здебільшого поточний характер, а перевага

надається контролю професійних знань із залученням елементів самоконтролю. Засвоєння теоретичного матеріалу модулю I є складовою заліку, який має місце після модуля II. Модуль II. Професійна підготовка майбутнього вчителя ВТІМ до роботи в початковій школі є продовженням навчальної програми з методики викладання технологій VI семестру. В ньому лекційні заняття поєднуються із семінарсько-практичними і лабораторними. Досягнення студентів контролюються поточно, а також підсумково – під час заліку. Модуль III. Професійна підготовка майбутнього ВТІМ до роботи в основній школі розрахована на VII і VIII семестри. У VII семестрі закінчується курс лекцій і семінарсько-практичних занять, після чого студентам пропонується виконати письмову контрольну роботу, яка містить теоретичні та практичні завдання для розбіжного контролю рівня сформованості професійних знань і умінь студентів. VIII семестр передбачає проходження педагогічної практики в школі, відвідання факультативів, написання курсової або бакалаврської роботи з методики викладання технологій, складання семестрового і державного іспитів, тобто здійснюються різні види контролю – поточний, рубіжний, підсумковий – з трьох модулів одночасно.

Модуль IV. Професійна підготовка майбутнього ВТІМ до роботи в старшій школі охоплює IX і X семестри і пропонує студентам такі види роботи: спецкурси з питань особливостей навчання технологій на старшому етапі і педагогічну практику, написання дипломних робіт. Контролюючими заходами є заліки та державний іспит або захист дипломної роботи. Особливого значення набуває самоконтроль з метою самооцінки рівня володіння теорією методики викладання технологій і професійними вміннями.

Отже, огляд професійної підготовки майбутнього вчителя технологій у контексті європейських вимог виявляє ряд загальних тенденцій, які можуть посилити професіоналізм, розумову культуру студентів, відповідальність за результати своєї навчальної праці на рівні визначення нових цілей і змісту навчання, використання сучасних навчальних технологій, сприяння розвитку індивідуальних, когнітивних стилів і здійснення адекватного контролю за рівнем сформованості професійних знань і умінь.

Література

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. вид. доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2009. – 273 с.
2. Технології професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів: навчальний посібник: у 2 ч. – Ч.1: / За заг. ред. доктора педагогічних наук О.А. Дубасенюк. – Житомир: Житомир. держ. пед. ун-т, 2007. – 266 с.
3. Пуховська Л.П. Сучасні дослідження в галузі педагогічної освіти у країнах західної Європи / Л.П. Пуховська // Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Видавництво «Віпол», 2010. – С. 565-589.
4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури / С.С. Вітвицька. – Житомир: ЖПУ, 2003. – 232 с.
5. Пассов Е.И.. Мастерство и личность учителя: на примере преподавания иностранного языка / Е.И. Пассов и др. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Флинта: Наука, 2009. – 240 с.
6. Пехота О.М. Особистісно-орієнтована освіта і технології / О.М. Пехота // Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: монографія / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Видавництво «Віпол», 2005. – С. 274-297
7. Методика навчання технологій у середніх навчальних закладах: підручник / Колектив авторів під керівництвом С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2010. – 320 с.

PRE-SERVICE PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF TECHNOLOGY TEACHERS WITH FOREIGN LANGUAGE KNOWLEDGE IN CONTEXT OF EUROPEAN REQUIREMENTS**D. Andreev**

Modern trends in the development of language education in the early 21st century, providing international integration in updating the objectives and content of teaching and learning technologies in secondary and higher educational institutions. The Europeanization of language education as one of directions of improvement of Ukrainian educational system, places high demands on those who teach and those who learn, because it has a setting for training of specialists of new generation capable to an active life in plurilinguismo and the polylogue of cultures.

The article aims at professional preparation of technology teachers with knowledge of a foreign language.

This explains the fact of granting the status of a priority industry professional education of future teachers of technology. The success of teacher training in higher educational institutions directly depends on: 1) the definition of new goals and content of teaching technology at various levels; 2) use of new learning technologies; 3) promote the development of individual cognitive styles of students; 4) the implementation of adequate control over the level of formation of professional knowledge and skills. A General framework for curriculum development in professional and language training, model curricula, exams, textbooks in Europe ensure that the Recommendations of the Council of Europe [1]. They describe the knowledge and skills to develop the users of the language for effective communication in the context of crosscultural; defined levels of proficiency in speech at each stage of training; offered communicative pedagogical tasks in order to actively attract students to meaningful communication. To determine the goals of professional preparation of technology teachers in the light of the major components of the recommended shared model of learning should be specific and the range of decision learning tasks – formation of General competences, communicative competence to practice the types of speech activity in a particular area of communication, the enrichment or diversification of strategies to improve the task. The most important task of professional training of students in higher language education is the formation of necessary and sufficient level of professional competence of future teacher of technology. Under the professional competence we understand the combination of theoretical knowledge in pedagogy, psychology, methods of teaching technology, applied linguistics and skills of their practical use in the work in secondary school. The concept of "knowledge" as a component of professional competence of future teacher of technologies can be considered from the point of view of its content and means of transmission. The content of professional knowledge is conceptual-the actual component of the training material, which includes interrelated facts, laws, theories, generalizations, terms [2, p. 232]. In modern conditions of open access to almost any information professional knowledge the teacher has already determined not only the content knowledge but also the ability to communicate them in a way that promotes interaction, discussion, dialogue, argument [3, p. 570]. This implies that along with the knowledge of scientific facts, the teacher has knowledge of interactive technologies of their processing. That is why the basic training of teachers is considered, for example, in the concept of Oxford University (group leader D. Maktub) as "practical theorizing" that focuses on the solution of fundamental problems of theory and practice in the preparation of teachers [3, p. 577].

In Oxford the concept of professional preparation of future teachers needs to be linked to critical learning, development and experimental use of ideas coming from a variety of sources, including, on the one hand, the knowledge and skills of experienced teachers, samples of teaching work, with another – the various theoretical and research literature, that is, theorizing about the practice [3, p. 580-581]. It should be noted that the process of assimilation of

professional knowledge are closely associated with the development of professional thinking, through which students are able to identify the essential features of the pedagogical facts, the phenomena, situations, to reason, to predict the result, to make their own decisions [4, p. 77]. According to the hierarchy of thought processes we can distinguish five levels of formation of students' professional knowledge:

- understanding: students can identify and interpret the essence of basic professional notions on the basis of their categorical analysis.
- application: students use knowledge of the essence of the basic professional concepts in standard situations under the guidance of a teacher;
- analysis: students map the main categories that define the relationship between them, using their acquired knowledge in unusual situations;
- synthesis: students establish the logical framework of the relationship between key pedagogical concepts, develop supporting schemes for individual questions, make presentations, messages;
- evaluation: students assess the value of each material in the whole system of professional knowledge, based on clear evaluation criteria [2, p. 17-18]. Therefore, the main property of professional knowledge is an understanding of the motivation of the choice of the method of carrying out pedagogical action. Skills in the system of professional training of technology teachers is the ability to independently perform teaching operation on the basis of mastering the means and methods of applying the acquired knowledge in practice [2, p. 137].

Modeling the content and structure of teacher's activity has made possible the allocation of the eight types of skills, which should guide the process of professional training: 1) design (ability to design, plan any kind of work); 2) adaptation (the ability to apply your plan to specific training conditions); 3) organizational (the ability to organize any type of work); 4) motivation (ability to motivate students for learning activities); 5) communication (ability to communicate in the classroom and outside of it); 6) the ability to control and self-management; 7) cognitive (ability to lead research activities); 8) support (ability to sing, draw, play a musical instrument, etc) [5, p. 14].

These skills together make up the core of the problem of preparation of technology teachers, which has Sahalinenergo training and can work in different types of UNIVERSITIES and different educational levels – primary, basic and specialized. The specific functioning of these skills and necessary knowledge should be adequately reflected in the system of professional training of technology teachers. On these grounds we consider it appropriate to highlight four main modules of formation of professional competence:

- And module – zagalnorodovy training of future teachers of technology;
- Module II – vocational training of future teacher of technology to work in a primary school;
- Module III - vocational training of future teacher of technology to work in primary schools;
- Module IV - vocational training of future teacher of technology to work in high school. Briefly give a characterization of selected modules:

The module And zagalnorodovy training of future teachers of technologies ensures that students gain a theoretically informed understanding of the professional competence of technology teachers with knowledge of foreign language (WELL); the methodology of teaching technology, research, and connection with other Sciences; objectives, content and learning tools of technology; the system of exercises for forming foreign language communicative competence. Assumes the understanding of the main requirements to level of preparation of teacher of technologies at secondary schools, the scientific basis of methods of teaching technology components of the system of learning technologies, classification of exercises. To digest terminology and learn to identify the characteristics of modern teaching technologies in Ukraine, to implement particular methods of study, describe the content of training to match the principles of teaching technologies, to analyze the structure and content of existing programs and teaching kits and the like.

Module II – vocational training of future teacher of technology to work in the elementary school – provides a methodological basis for the study HOWEVER students of primary school age taking into account their psycho-physiological characteristics, goals, objectives, content and principles of teaching HOWEVER in classes 2-4, the specifics of motive-game method, which dominates in teaching children technology. Considering a large number of training materials (poems, songs, rhythmic dialogues and fairy tales, rimlock, situational mcradio), which are authentic samples of foreign language broadcasting available for this degree. Special attention is paid to the analysis of functions, notions, grammar and vocabulary necessary and sufficient to perform the communicative tasks of the basic user (levels A1, A2), selection of forms and methods of treatment of language and speech material with bright clarity, gaming activities, elements of drama, motor activity of students.

Module III – vocational training of future teacher HOWEVER to work in primary schools – provides a theoretical study of the development of all kinds of speech activity, dominated by spoken language, with the subsequent approbation of their own practical achievements of students. The knowledge age peculiarities of pupils of average degree makes it possible to identify precisely those methods, forms and means of education, which will lead to the successful solution of the above problems. Students will learn to apply various technologies enhance mental-speech activity of students, organization of independent work on their way to independent use of the language (level B1).

Module IV – vocational training of the future BUT to work in high school – is the last in the process of mastering professional competence of technology teachers. Students gain professional knowledge about such features of the educational process BUT at the senior level, consistent implementation of a communicative-cognitive learning, using the techniques of personality-oriented mastering of the foreign language communicative competence at level B1+ (mid-advanced level), targeted the implementation of the principle of a professional orientation of training, HOWEVER, focused on the use of HOWEVER in future practical activity of students, extensive use of individual and group forms of independent work. Dedicated cycle learning activity of a future teacher HOWEVER must at all stages to stimulate students to improve their own professional competence. Driving forces can be as formal forms of control (test, exam, teaching practice) and traditional (professional contests, Olympics). The main criterion of efficiency of formation of professional competence of students is formed by the presence of needs and skills in the field of professional self-education, self-organization, self-control, search of new learning technologies. Technological maintenance of professional competence of future teacher of technologies, in our opinion, correlates with the basic methodological principle of the Council of Europe: the techniques used in the study, teaching and study of languages, should be considered from the point of view of their maximum efficiency to achieve goals aligned with needs of individual learners in their social context [1, p. 141].

Observance of this fundamental principle leads steadily to a wide variety of teaching methods. A modern approach, implemented by Council of Europe, is based on the communicative needs of learners and using the tools and techniques that will help students to meet these needs, and which correspond to their characteristics as learners. However, perspective is the representation of the various areas that will contribute to a deep understanding of the complex diversity of the sphere of language education. Therefore, the actual problems of training HOWEVER is the analysis of the objectives, content, basic techniques and teaching AIDS in various teaching methods, technologies, define the feasibility of using a receiving method in a specific pedagogical context, the search and adaptation of new teaching technologies, and the development of their own professional style of teaching a foreign language. To do this, students need to be encouraged to actively participate in classroom and extracurricular methodological lectures, seminars, professional workshops, colloquiums, conferences on a number of issues that will make possible the mobilization of creative potential of future specialist, his personal and professional development and self-realization in the educational process.

Educational technology as a way of mastering specific teaching material within the framework of professional preparation of technology teachers vary by learning.

The leading form of learning in higher education is the lecture, the didactic goal is not only to familiarize students with the basic content, principles, patterns, major ideas, but also the direction of reasoning for further independent work of students [4, p. 99]. Modern lecture, in particular with professional and methodological disciplines must meet the following basic technological requirements: to ensure a dialogue with the audience to actively engage students in the learning process; to draw on the experience and knowledge of the audience for a joint study of the material; to organize a free exchange of opinions in the interval between logical sections with the goal of enhancing the cognitive activity of the audience; create a problem situation as a means to stimulate professional thinking. This is advisable to use such instructional technologies as heuristic conversation, brainstorming, discussion, problem assignment.

Seminar-practical training for the purpose of development of professional thinking, cognitive motivation and professional use of knowledge in the learning environment distributed technology group, which involves preparing for the implementation of group assignment to solve a cognitive task group work (familiarity with material, planning of work, execution of individual tasks, discussion of findings), conclusions of the work group and the task. Creative workshops work involving gaming technology, business, role, simulation, operational gaming, which enable the students to understand the teaching material of various positions and to acquire initial teaching experience. For the organization of laboratory works in the professional training of teachers BUT are appropriate technical information technology. It is a process of training and transfer of specific information, a means which is video, computer and other technical means. Viewing the video tutorials with related job targeted monitoring of the learning process, further discussion and search of ways of optimization of a specific professional pedagogical situations combine personal and activity components of learning. Computer technology may be implemented as a "penetration" into the individual topics of the course, ensuring multiple increase of relevant information will create an information environment and enhance the interactive nature of learning. The variety of technological support of process of formation of professional competence of a future teacher HOWEVER makes it possible to facilitate the development of individual cognitive styles of students within student-centered learning.

Centre for training is the student's personality, his originality, the intrinsic value; the subjective experience of each first revealed, and then agreed with the content of education [6, p. 37-38]. On the process of formation of professional identity of the main requirements to personality-oriented technologies are:

- identification and evaluation methods of academic work used by the student independently, sustainably, productively;
- accounting and the development of cognitive styles of students through individualized assignments, distributed in the proportion of independent work in the study of educational material, using different kinds of visualization as a means to improve the level of motivation to acquire professional knowledge and skills;

- actively encourage the student to self-education, self-development, self-expression in the course of mastering of knowledge;

- design and organization of educational material, which allows the student to choose the content, shape and form when performing tasks, solving problems, and the like. An effective technology of student-centered learning is an educational project, which involves independent activities of students – individual, pair or group to solve a specific professional problem that requires, on the one hand, the use of various methods, means of education, and the integration of knowledge, skills from different areas of science, creativity [6, p. 295].

The projects must be "tangible", therefore, the project technology involves the use of students of the totality of the professional skills mentioned above [6, p. 293]. The solution to the problem of improving the quality of professional preparation of future HOWEVER in the context of European requirements also implies the implementation of adequate control over the level of

formation of professional knowledge and skills. According to the classification of the types of control proposed by the Council of Europe [1, p. 183], with the subject of the analysis in this article relates are: the control of certain achievements – control of possession, control of knowledge control skills, control by others – self-control. Monitoring achievements is an examination of the achievement of specific objectives – the control of what was taught. Therefore, it is associated with a one-week / one-semester work, textbooks, curriculum.

Monitoring of achievements of targets on the course and represents an internal perspective. In turn, it can be arranged in the form of pre-test for the written test, the front of the survey, a verbal verification of certain groups of students, testing, Colloquium (intersessional control) or in the form of credits, course work (midterm), semester and state examinations (final control). The control of ownership is examined (to determine if a student can know/do) in connection with the use of an object in the real world. It represents an external perspective and is carried out mainly during the teaching practice in secondary schools the teacher-methodologist and other experts. Control of knowledge requires the learner to answer questions of different types to demonstrate the extent of their expertise. Control skills require the student to professionally perform methodological tasks orally or in writing during the live test. After receiving information about the results of mastering by the students a certain amount of professional knowledge and skills, the teacher should accurately assess the data obtained. Therefore, you should choose a system of criteria which would, under the current objectives of the training provided the adequacy of the assessment of the information received. In our opinion, to adequately assess professional knowledge and skills of future **HOWEVER** these criteria are those that consider the spontaneity (i.e. the work is done in the classroom without prior training) and normativity (i.e. compliance of requirements to the practical application of knowledge in the form of skills). Components of these criteria when assessing the level of formation of professional knowledge are: 1) spontaneous criteria: content compliance, completeness and extent of the response; 2) regulatory and scientific nature of the knowledge and competence of presentation, confirmation. Supervision of professional skills is carried out using the above criteria as follows: 1) spontaneous criteria: size, completeness, independence of the response; 2) normative criteria: the literacy of presentation, the adequacy of the decision goal, the evidence and scientific character of presentation, creative approach to the choice of methods, the proposed methods according to the stages of formation of skills / skills developmental age of the student and the selected approach to teaching **THEM**. Control by others is carried out by the teacher or students during the lesson and focuses on the correction of students errors. Self-control is an intelligent skill that training provides the comparison of the results of our performance of academic tasks (programs) the content and appearance of the corresponding (given) foreign material [7, p. 272]. In the exercise of self-control is self-correcting. These methodical provisions on the control of development of professional knowledge and skills correspond with the four modules of professional preparation of future teachers **HOWEVER**. Since each module is relatively independent part of the educational process, has a certain specificity to control. Module I. General methodological training of a future teacher **HOWEVER** takes place in lectures, seminars and practical lessons and independent work. In the temporal dimension, it covers only the first part of the VI semester. Therefore, control is primarily current in nature, and preference is given control of professional knowledge, with elements of self-control. The assimilation of the theoretical material of the module **And** is an integral part of the event, which takes place after module II. Module II. Professional training of a future teacher **HOWEVER** to work in primary schools is a continuation of the training programme on teaching technology VI semester. In it lectures are combined with seminars, practical and laboratory. The students controlled the flow and the outcome – during the offset. Module III. Training future **HOWEVER** to work in the main school is designed for VII and VIII semesters. In the VII semester ends with a course of lectures and seminar, practical classes, after which students are encouraged to do a written test, which includes theoretical and practical tasks for robbing control the level of formation of professional knowledge and skills of the students. VIII

semester provides for the passage of teaching practice in the school, visiting classrooms, writing term papers and bachelor's thesis on methods of teaching technologies, preparation of semester and state exams, we have carried out various kinds of control current, interim, and final – of the three modules at the same time.

Module IV. Training future **HOWEVER** to work in the senior school encompasses IX and X semesters and offers students the following types of work: lectures on the features of learning technology at senior stage and teaching practice, writing theses. Of controls are tests and state exam or thesis defense. Of particular importance is the self-control for the purpose of self-assessment of proficiency in the theory of methodology of teaching technologies and professional skills.

So, a review of professional preparation of future teachers of technologies in the context of European requirements reveals several common trends that can enhance the professionalism, mental culture of the students, the responsibility for the results of their academic work at the level of setting new goals and content of teaching, the use of modern educational technologies, promote the development of individual cognitive styles and the implementation of adequate control over the level of formation of professional knowledge and skills.

Reference:

1. Zagal'noyevropejs'ki Rekomendaciyi z movnoyi osvity': vy'vchennya, vy'kladannya, ocinyuvannya / Nauk. red. vy'd. doktor ped. nauk, prof. S.Yu. Nikolayeva. – K.: Lenvit, 2009. – 273 s.
2. Texnologiyi profesijno-pedagogichnoyi pidgotovky` majbutnix uchy`teliv: navchal`ny`j posibny`k: u 2 ch. – Ch.1: / Za zag. red. doktora pedagogichny`x nauk O.A. Dubasenyuk. – Zhy`tomy`r: Zhy`tomy`r. derzh. ped. un-t, 2007. – 266 s.
3. Puxovs`ka L.P. Suchasni doslidzhennya v galuzi pedagogichnoyi osvity` u krayinax zaxidnoyi Yevropy` / L.P. Puxovs`ka // Neperervna profesijna osvita: problemy`, poshuky`, perspekty`vy`: monografiya / Za red. I.A. Zyazyuna. – K.: Vy`davny`cztvo «Vipol», 2010. – S. 565-589.
4. Vitvy`cz`ka S.S. Osnovy` pedagogiky` vy`shhoyi shkoly`: metody`chny`j posibny`k dlya studentiv magistratury` / S.S. Vitvy`cz`ka. – Zhy`tomy`r: ZhPU, 2003. – 232 s.
5. Passov E.Y`. Masterstvo y` ly`chnost` uchy`telya: na pry`mere prepodavany`ya y`nostrannogo yazyka / E.Y`. Passov y` dr. – 2-e y`zd., y`spr. y` dop. – M.: Fly`nta: Nauka, 2009. – 240 s.
6. Pyexota O.M. Osoby`stisno-oriyentovana osvita i texnologiyi / O.M. Pyexota // Neperervna profesijna osvita: problemy`, poshuky`, perspekty`vy`: monografiya / Za red. I.A. Zyazyuna. – K.: Vy`davny`cztvo «Vipol», 2005. – S. 274-297
7. Metody`ka navchannya texnologij u serednix navchal`ny`x zakladax: pidruchny`k / Kolekty`v avtoriv pid kerivny`cztvom S.Yu. Nikolayevoyi. – K.: Lenvit, 2010. – 320 s.